

Dönem : 1

Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 667

İl özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bâzı maddelerin değiştirilmesine, bâzı maddelerin kaldırılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/853; Cumhuriyet Senatosu 1/569)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 983)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 11119-63805*

25 . 6 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 23 . 6 . 1965 tarihli 133 nü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, İl özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bâzı maddelerin değiştirilmesine, bâzı maddelerin kaldırılmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 29 . 4 . 1965 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 23 . 6 . 1965 tarihli 133 nü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 983)

İçişleri komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/569
Karar No. : 83*

29 . 6 . 1965

Yüksek Başkanlığa

İl özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bâzı maddelerin değiştirilmesine, bâzı maddelerin kaldırılmasına dair kanun tasarısı Komisyonumuza havale edilmekle, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler sonunda, gerekçede belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 23 . 6 . 1965 tarihli 133 nü Birleşiminde tasvip gören tasarı metni aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Cumhurbaşkanıca S. Ü.
Muğla	Ordu	Sivas	
<i>H. Menteşeoğlu</i>	<i>E. Ayhan</i>	<i>Z. Önder</i>	<i>O. Köksal</i>
İzmir	Maraş	Samsun	Eskişehir
<i>Ö. I. Bozcalı</i>	<i>N. Evliya</i>	<i>R. Rendeci</i>	<i>Ö. Ucuşal</i>
	Konya	Zonguldak	
	<i>S. Çumralı</i>	<i>A. Eyidoğan</i>	

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/569
Karar No. : 63

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 23 Haziran 1965 tarihli 133 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, il özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bâzı maddelerin değiştirilmesine, bâzı maddelerin kaldırılmasına dair kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 25 Haziran 1965 tarihli ve 11119 - 63805 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 1 Temmuz 1965 tarihli Birleşiminde Hükümet temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı il özel idareleriyle belediyelere, gelirlerinden bâzı kurumlara pay ayrılmasına dair olan muhtelif kanunların bu yoldaki hükümlerinin değiştirilmesi veya kaldırılması suretiyle sözü edilen idarelerin yüklerinin hafifletilmesi veya tamamının kaldırılmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde, 1933 yılından bu yana yeniden teşkili eihetine gidilen bâzı idare ve teşekküllerin malî kaynaklarının takviyesi zaruretinin hissedildiği yahut bâzı sosyal dâvaların halli imkânlarının bulunmadığı hallerde mahallî idarelerimiz meyanındaki il özel idareleri ve belediyelerin bütçelerine başvurulduğu, nitekim o tarihten sonra yayınlanmış bulunan çeşitli kanunlarla sözü edilen idareler bütçelerinden yedi ayrı pay ayrılması derpiş olduğu ifade edilmektedir. Yine gerekçede, haddizatında normal gelir kaynakları temin edildiği takdirde bu malî yükün sözü edilen kurumlarca karşılanmasının mümkün olabileceği ancak, bu idarelerin gelir kaynaklarının bugünkü hali ile bizzat kendisine verilen görevleri dahi yeteri gibi yerine getirmesine imkân vermediğine, işaret edilmektedir. Nihayet gerekçede, sözü edilen idarelerce sübvansiyone edilen kurumların zamanla tarihî tekâmüllerini tamamlamış ve malî bakımdan az çok kendilerine yeterli hale gelmiş oldukları da ileri sürülmektedir.

Tasarı, yedi pay içinden sadece İller Bankasına tahsis olunanı muhafaza etmekte ve gerekçe olarak da mahallî idarelerin bir nevi ortaklığı olduğunu belirtmektedir. Bununla beraber tasarı, bu payı dahi daraltmaktadır.

Tasarı, mahallî idarelerimizin içinde bulunduğu malî problemler ve yetersizlikler esas olmak üzere Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, geçici madde, 3 ve 4 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan İçel <i>C. T. Okyayuz</i>	Başkanvekili Ankara <i>M. Ulusoy</i>	Sözcü İstanbul <i>O. Z. Gümüüşoğlu</i>	Kâtip Tunceli Söz hakkım mahfuz. <i>M. A. Demir</i>
Tabii Üye <i>S. Küçük</i>	Ankara <i>N. Ağırnaslı</i>	İstanbul Sözhakkım mahfuz <i>E. Özden</i>	Kayseri <i>H. Dikeçliđil</i>
	Yozgat <i>İ. Yeşilyurt</i>	Van <i>F. Melen</i>	

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

İl özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bazı maddelerin değiştirilmesine, bazı maddelerin kaldırılmasına dair kanun tasarısı
Hükmü deđiştirilen paylar

MADDE 1. — 13 . 6 . 1945 tarihli ve 4759 sayılı İller Bankası Kanununun 3 ncü maddesinin (A) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«A) İl özel idareleri ile belediyelerin yıllık gelirleri tahsilâtının % 5 i (Bu gelirlerin hesaplanmasında; her türlü taşınır ve taşınmaz mallar satış bedelleri, geri alınan paralar, Devlet genel ve özel yardımları, İmar ve İskân Bakanlığı emrinde toplanan fondarı yapılan bağış ve yardımlar, her türlü avanslar ve borçlanmalar, giderlere katılma karşılıkları, geçen yıllardan devreden nakit mevcutları, yatırımlar içiti ayrılan paralar artıkları, kanun veya tüzüklerde tahsisi mahiyette

**Cumhuriyet Senatosu İçişleri
Komisyonunun kabul ettiği
metin**

İl özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bazı maddelerin değiştirilmesine, bazı maddelerin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin**

İl özel idarelerinin ve belediyelerin gelirlerinden pay ayrılmasına dair mevcut kanunlardaki bazı maddelerin değiştirilmesine, bazı maddelerin kaldırılmasına dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

M. Meclisinin kabul ettiği metin kullanılacağı belirtilen paralar ayırık tutulur.)»

Kaldırılan paylar

MADDE 2. — I - 6 . 8 . 1933 tarihli ve 284 sayılı Halk Bankası ve Halk Sandıkları Kanununun 24 . 3 . 1950 tarihli ve 5652 sayılı Kanunla değişik 2 ne maddesinin (B) fıkrası,

II - 29 . 6 . 1938 tarihli ve 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununun 19 ne maddesinin (B) ve (C) fıkraları,

III - 21 . 1 . 1946 tarihli ve 4837 sayılı İş ve İşçi Bulma Kurumu Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun 1 . 3 . 1950 tarihli ve 5562 sayılı Kanunla değişik 13 ne maddesinin (B) bendi,

IV - 9 . 6 . 1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununun 21 . 10 . 1960 tarihli ve 107 sayılı Kanunla değişik 37 ne maddesinin (C) fıkrası,

V - 5 . 1 . 1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ne maddesinin 1 ne fıkrasının (C) bendi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — İl özel idareleriyle belediyelerin 2 ne maddede bahsi geçen paylar dolayısıyla birikmiş borçlarının kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ilgili idareler adına yatırılmış kısımları ödenmez.

Yürürlük

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İçişleri Ko.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Ko.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.